

[Udenrigsministeren.]

arbejder for og ønsker, at erhvervslivet har de bedst mulige vilkår på det udenlandske marked“, og så fortsætter jeg med den samme bemærkning som statsministeren:

„men dette bør ikke afholde Danmark fra en humanitær indsats i overensstemmelse med De Forenede Nationers principper. En sådan holdning kan ikke med rette føre til handelsmæssige indgreb mod danske virksomheder.“

Jeg nævner dette dels for at gøre opmærksom på, at disse breve er besvaret, dels fordi — enig eller uenig — det var svaret på det, hr. Knud Østergaard spurgte om her i formiddags.

Hr. Knud Østergaard spurgte også, om der var andre lande, der ydede bilateral bistand til frihedsbevægelser. Det er klart, at der er en række afrikanske lande, der gør det, men jeg går ud fra, at jeg skulle forstå hr. Knud Østergaards spørgsmål sådan, om der var andre lande, som vi med en vis rimelighed kan sammenligne os med politisk og på anden måde, der gør det. Og her må svaret blive, at efter hvad der foreligger for mig i dette øjeblik, er der i hvert tilfælde to lande, der har gjort det, nemlig vore to nabolande Sverige og Norge.

Den norske regering har for nogle dage siden stillet forslag i stortinget — så vidt jeg ved, er det ikke vedtaget — om alene til Guinea-Bissau, et forholdsvis lille område, som hr. Knud Østergaard ved, den mindste af de portugisiske kolonier i Afrika, at yde 1 mill. kr., altså et stort beløb i forhold til det danske. De svenske beløb er større, men jeg har ikke de nøjagtige tal her:

Så spurgte både hr. Knud Østergaard og en række andre ordførere på lidt forskellig måde om, hvad der lå i dette med udenforstående lande, på hvilken måde den militære indsats skulle begrænses, og hvem denne begrænsning skulle omfatte. Det vil jeg gerne prøve at samle i et lidt bredere svar, fordi det er noget principielt i hele den debat, vi har haft her i forbindelse med Vietnamspørgsmålet.

Der har været spurgt om, hvad jeg mente, når jeg talte om en fortsat indsættelse af udenforstående magters militære midler, og hvad jeg mente, når jeg sagde, at de ville bidrage til at forlænge den ulykkelige kon-

flikt, og senere, når jeg opfordrede til en omgående tilbagetrækning af alle udenforstående magters styrker fra krigsskuepladsen. Inden jeg svarer på disse direkte spørgsmål, vil jeg gerne trække en afgørende ting frem igen, fordi jeg synes, den debat, vi havde i formiddags, gør det rimeligt og naturligt.

Man kan stille det spørgsmål, hvorledes der kan skabes en ordening, der sikrer det vietnamsiske folks selvbestemmelsesret, og jeg vil gentage, som jeg sagde det i går, at det kan der kun gennem forhandlinger, forhandlinger, der må være åbne og oprigtige, og hvor alle implicerede parter må være rede til at gøre indrømmelser. At tro, at våbnene kan afgøre den årelange strid, er efter min bedste opfattelse ikke realistisk. Når jeg siger, at det ikke er realistisk, tænker jeg på, at det rent faktisk har vist sig, at det vietnamsiske folk ikke lader sig knække af granater og bomber eller anden militær indsats, det har de mange års krig vist. Det understreger det absurde og meningsløse i den militære kraftprøve, der udspilles i Vietnam uden hensyn til menneskeliv og materielle ødelæggelser. Det absurde må nu efter regeringens mening — og jeg behøver jo ikke at sige regeringens mening, for det er noget, vi alle er enige om — høre op, og parterne må sætte sig til forhandlingsbordet, hvor, som jeg sagde før, alle parter må gøre indrømmelser.

Så er der et par ting af mere historisk karakter, som jeg synes det er nødvendigt at tage ind i denne sammenhæng. Det må ikke glemmes, at der før har været forhandlinger i Vietnam. I 1946 indgik Ho Chi Minh en aftale med franskmændene, og den gik ud på en fredelig løsning i hele Vietnam. Denne aftale førte ikke til det, som man troede, da man skrev under fra vietnamsisk side, men førte til den ulykkelige krig med franskmændene, som endte i 1954.

I 1954 efter slaget ved Dien Bien Phu førtes så i Genève de forhandlinger, der afsluttedes, om jeg så må sige, med aftale nr. 2 om hele Vietnam, nemlig den aftale, som blev truffet mellem Nordvietnam og Frankrig, og som tiltrådtes af en række andre magter. Denne aftale indeholdt bestemmelsen om frie valg i 1956. Det må indrømmes, at formelt havde amerikanerne ikke tiltrådt denne aftale, men set med nordvietnamseser-